

Koło (Woj. Wielkopolskie)

Kościół Farny pw. Podwyższenia Krzyża Świętego

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. PODWYŻSZENIA KRZYŻA ŚW. W KOŁE

PIERWSZĄ WZMIANKĘ O KOŚCIELE FARNYM SPOTYKAMY W DOKUMENCIE LOKACYJNYM MIASTA Z ROKU 1362. OBECNY BUDYNEK KOŚCIOŁA POCHODZI NAJPRAWDOPODOBNIJ Z PRZEŁOMU XIV I XV W. KONSEKROWANY W 1409 R. POD WEZWANIEM ŚW. KRZYŻA. MIMO NIJEDNOKROTNEJ PRZEBUDOWY KOŚCIÓŁ ZACHOWAŁ ZASADNICZE CECHY ARCHITEKTURY GOTYKU. NAJSTATRSZĄ CZĘŚCIĄ KOŚCIOŁA JEST PREZBITERIUM, DO KTÓREGO W WIEKU XV DOBUDOWANO NAWĘ.

CHARAKTER ŚREDNIOWIECZNY ZACHOWAŁY CEGLANE SZCZYTY OZDOBJONE STERCZY-
NAMI ORAZ SPICZASTY DACH. NA POCZĄTKU XVI W. DOBUDOWANO OD STRONY
POŁUDNIOWEJ KAPLICĘ NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY. CIEKAWYM ELEMENTEM TEJ KAPLICY
JEST JEJ ORYGINALNE, PIERWOTNE SKLEPIENIE ORAZ SCHODKOWY SZCZYT ZE
STERCZYNKAMI UROZMAICONY TYNKOWANYMI WNĘKAMI, KTÓRE SĄ ZAMKNIĘTE W OŚLI
GRZBIET. BYĆ MOŻE, ŻE Z TEGO OKRESU POCHODZI TAKŻE DOBUDOWANA OD STRONY
POŁUDNIOWEJ ZAKRYSTIA.

PIERWOTNY KOŚCIÓŁ GOTYCKI PRZETRWAŁ DO XIX W. GRUNTOWNIEJSZA
RESTAURACJA KOŚCIOŁA NASTĄPIŁA PO 1863 R. Z TEGO OKRESU POCHODZĄ DZISIEJSZE
FILARY MIĘDZYNAWOWE ORAZ SKLEPIENIA KRZYŻOWO-ŻEBROWE W KORPUSIE HALOWYM.
W TYM CZASIE ZAMUROWANO DAWNE GOTYCKIE OKNA, ZBUDOWANO PSEUDOGOTYCKĄ
KAPLICĘ PO STRONIE PÓŁNOCNEJ. W 1897 R. OD STRONY ZACHODNIEJ DOBUDOWANO TAKŻE
PSEUDOGOTYCKĄ KRUCHTĘ. PODCZAS TYCH PRAC RESTAURACYJNYCH W CIĄGU XIX W.
DAWNE, BAROKOWE WYPOSAŻENIE WNĘTRZA ŚWIĄTYNI WYMIENIONO NA PSEUDOGOTYCKIE
Z OCALAŁYCH ZABYTKÓW NA UWAGĘ ZASŁUGUJE PÓZNOGOTYCKA PŁYTA NAGROBKOWA
JANA Z GARBOWA SULIMCZYKA, SYNA SŁYNNEGO ZAWISZY CZARNEGO. CIEKAWYM
ŚWIADCTWEM RODZIMEGO PRZEKSZTAŁCANIA RENESANSOWYCH WZORÓW POD WPŁYWEM
SZTUKI LUDOWEJ JEST OŁTARZYK KAMIENNY W MUROWANY W ŚCIANĘ PRAWEJ NAWY.
WSPANIAŁYM POMNIKIEM SZTUKI SNYCERSKIEJ JEST AMBONA Z XIV W. ZNISZCZONE
ELEMENTY WYKONAŁ Z METALU W XIX W. ŚLUSARZ KOLSKI LECH DOMAŃSKI JEJ
DZIEŁEM JEST TAKŻE BALUSTRADE PRZED WIELKIM OŁTARZEM. W GŁÓWNYM OŁTARZU
OBRAZ "ZNALEZIENIE KRZYŻA" - DZIEŁO HENRYKA PIĄTKOWSKIEGO Z XIX W.

W MURACH ŚWIĄTYNI W 1451 R. ARCYBISKUP OPOROWSKI KONSEKROWAŁ NA BISKUPA
KIJAWSKIEGO JANA GRUSZCZYŃSKIEGO, PÓŹNIEJSZEGO PRYMASA.

W CZASIE OKUPACJI HITLEROWSKIEJ KOŚCIÓŁ BYŁ ZAMKNIĘTY I PRZEZNACZONY NA
MAGAZYN ODZIEŻY POŻYDOWSKIEJ.

zdjęcie w czerwonej obwódce zapożyczono z:
http://www.kolskafara.pl/galeria/simpleviewer_fara/index.html

